

De uitspraak van Arbiters in het geding Philips - de Raadt
door I.D.Z., Technisch Redacteur,
(„Deze Week” hoofdartikel uit „BORN”, Vrijdag 27 Maart 1931.)

Inleiding.

Bij nader inzien bleek mij het dossier „de Raadt” te omvangrijk te zijn om in zijn geheel te reproduceeren en bovendien werd ik daardoor belemmerd daar voor O.A. 50298 geen publicatie wenschelijk wordt geacht zoolang deze octrooi-aanvraag nog niet openbaar is gemaakt.

Het geding in zijn geheel n.l. verzoekschrift (*Philips*), verweerschrift (*de Raadt*), pleitnota (*Philips*), conclusie na pleidooi (*Philips*), en slotnota (*de Raadt*) met de daarop volgende schriftelijke uitspraak is echter interessant genoeg om hieruit bij volgende gelegenheden nog eens iets in „BORN” te publiceeren, te meer waar daarin een schat van octrooi-technische en octrooi-historische gegevens zijn vastgelegd, die van fundamenteel belang zijn.

Derhave heb ik mij beperkt tot het afdrukken van de schriftelijke uitspraak en daarin heb ik ter bescherming van O.A. 50298 de *overwegingen* 14, 15 ten aanzien van octrooi 7398 geschrapt. Daar deze overwegingen 14, 15 slechts een omschrijving bevatten ten opzichte van een schakeling vastgelegd in O.A. 50298 en toegepast in schema de Raadt, terwijl in *overweging* 16 de vrijspraak is vervat, wat van het meeste belang is, geloof ik dat dit juridisch-technisch niet zal hinderen.

Voor het algemeen inzicht geef ik hierbij het schema-de Raadt *in principe* en waarbij de methode van dempingsreductie is weggelaten, waardoor aan het schema vrijwel alle „*luister*” wordt ontnomen. Tenmiste voor de buitenstaander, *niet* voor de leden van N.B.R. of B.O.R.N die thans spoedig in de gelegenheid zullen zijn van hun bestuur te vernemen hoe de vork in den steel zit.

Het schema-de Raadt bevat een vliegwielerkring in de antenne met antenne-seriecondensator en galvanisch verbonden rooster H.F. lamp.

De plaatkring van de H.F. lamp is een *serie-plaatkring* met parelvoeding van de plaat der H.F. smoorspoel. (Idzerda H.F. Schakeling.)

Het rooster van de detector is galvanisch verbonden met de vliegwielerkring in de serie-plaatkring voor plaatdetectie.

De plaat van de detector is H.F. kortgesloten door een condensator naar gloeidraad en wordt gevoed door een L.F. smoorspoel met hooge impedantie.

In de plaatkring-detector, roosterkring L.F. lamp en plaatkring L.F. lamp zijn H.F. smoorspoelen opgenomen.

Dempingsreductie wordt verkregen volgens O.A. 50298.

In verband met de plaatsruimte heb ik van verdere toelichting op de schriftelijke uitspraak moeten afzien en zal dit in het volgend nummer doen.

Uitspraak van Scheidslieden in zake N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken en N.V. Philips' Radio, beide gevestigd te Eindhoven, Eischeressen, contra Jacob de Raadt, handelend onder de firma Goudsche Radio Industrie firma G. de Raadt, wonende te Gouda, Verweerder.

Ondergeteekenden :

Ir. C.H. de Vos, Ir. H.W. Snijders, beiden wonende te 's-Gravenhage, en Prof. Dr. H.R. Ribbius, wonende te Rotterdam, in het na te melden geschil tusschen bovengenoemde partijen als scheidslieden aangewezen en wel de eerste door eischeressen, det tweede door verweerder en de derde door de beide overige scheidslieden, welke alle hun opdracht hebben aanvaard, hebben de volgende uitspraak gegeven :

Overwegende dat eischeressen, nader te noemen Philips, bij verzoekschrift d.d. 13 October 1930 hebben gesteld, dat verweerder, nader te noemen de Raadt, toestellen bouwt en in den handel brengt, waarbij gebruik gemaakt wordt van aan Philips toebehoorende Nederlandsche Octrooien;

Overwegende dat Philips nader in zijn verzoekschrift ontvouwt, waarop deze meening gegrond is en dat hij concludeert dat scheidslieden zullen uitspreken, dat door de Raadt daarbij gebruik wordt gemaakt van de hem toebehoorende Nederlandsche Octrooien 7398 en 10581;

Overwegende dat de Raadt incidenteel geconcludeerd heeft dat hij zal worden toegelaten tot het in vrijwaring roepen van de N.V. Idzerda-Radio welk incidenteel verzoek door scheidslieden is afgewezen;

Overwegende dat de Raadt daarna bij verweerschrift op de hoofdzaak heeft aangevoerd, dat bij het tusschen partijen vaststaande schema geen gebruik wordt gemaakt van de bedoelde octrooien, zoodat hij concludeert dat scheidslieden in dien zin zullen beslissen;

Overwegende dat op 27 Januari 1931 partijen haar standpunt nader mondeling hebben toegelicht, Philips bij monde van Mr. J.L. Hamming en Dr. A. Koerts en de Raadt bij monde van Mr. C. van Rij, den heer H.H.S. à Steringa Idzerda en hemzelf;

Overwegende dat daarna partijen nog schifturen hebben gewisseld, waarop door scheidslieden geen acht zou zijn geslagen, als zijnde in strijd met een goede procesorde, ware het niet dat in dit geval het de wensch van beide partijen is, dat deze nagekomen stukken bij de processtukken worden gevoegd;

Overwegende dat beide partijen en in hare conclusiën en in haar pleidooien uitvoerige uiteenzettingen hebben gegeven van haar opvatting welke ruimere of beperkte draagwijdte aan octrooien in het algemeen dient gegeven te worden, en welke beginselen daaraan ten grondslag strekken, maar dat de beantwoording van deze vraag voor de hier te beslissen geschillen van geen belang is, daar zooals hieronder wordt overwogen aan octrooi no. 7398 een dergelijke draagwijdte als door Philips daarvoor wordt opgeëischt n.l. dat daarbij het algemeene beginsel der terugkoppeling zou zijn geoctrooieerd, niet kan worden toegekend, terwijl deze vraag bij de beslissing over de gestelde inbreuk op octrooi 10581 geen rol speelt;

Overwegende dus dat scheidslieden over deze algemeene vraag als hier niet ter zake zijnde, geen oordeel behoeven te geven;

Overwegende dat thans kan worden overgegaan tot de bespreking van het beweerde gebruik door het schema de Raadt van de bedoelde octrooien.

Ten aanzien van Octrooi no. 7398:

1. dat door dit octrooi o.a. wordt beschermd:

een draadlooze ontvanginrichting, waarin een audion dient als versterker en detector van de ontvangen golven, met het kenmerk, dat de plaatketen met het roosterketen is gekoppeld (conclusie I);

2. dat de uitvinding volgens de beschrijving een verbetering in de ontvangst beoogd, bestaande in het aanbrenge van hulpmiddelen, welke de in een radiolamp tusschen rooster- en plaat-keten aanwezig zijnde koppeling aanvullen;

3. dat in de conclusie 2 en 3 van het octrooi ontvanginrichtingen worden aangegeven en in de beschrijving worden omschreven, waarin bedoelde hulpmiddelen worden toegepast;

4. dat beide partijen van meening zijn, dat in ontvanginrichtingen, sub. 1 bedoeld, terugkoppeling plaats vindt;

5. dat Philips zich op het standpunt stelt, dat zijn octrooi no. 7398 het beginsel van terugkoppeling beschermt en dat ook in het schema de Raadt van dat beginsel gebruik wordt gemaakt;

6. dat in zijn verweerschrift ook de Raadt het standpunt inneemt, dat in zijn schema terugkoppeling wordt toegepast;

7. dat echter de Raadt ontkent, dat het octrooi no. 7398 de algemeene gedachte van terugkoppeling beschermt en voorts in zijn nota van 3 Februari 1931 opmerkt, dat hij in zijn schriftelijk en mondeling verweer het woord „terugkoppeling” met betrekking tot zijn schema somtijds minder juist heeft gebruikt;

8. dat scheidslieden niet onderschrijven de door Philips in zijn verzoekschrift op blz. 4 kenbaar gemaakte opvatting dat zijn octrooi beschermt :

„de algemeene gedachte om een gedeelte der versterkte stroomen terug te voeren naar de ingangsketen en daardoor een versterkte werking te verkrijgen”;

maar van meening zijn, dat door het octrooi zekere toepassingen van terugkoppeling worden beschermt;

9. dat scheidslieden tot deze overtuiging zijn gekomen, omdat noch in de conclusies noch in de beschrijving van het octrooi de algemeene gedachte van terugkoppeling als zoodanig gesteld wordt en omdat de conclusies en de beschrijving op bepaaldelijk aangegeven en omschreven ontvanginrichtingen betrekking hebben;

10. dat scheidslieden in deze overtuiging worden gesterkt door de omstandigheid, dat de stand van de radiotechniek ten tijde van den voorrangdatum (29 October 1913) van het octrooi no. 7398 het stellen van het algemeene beginsel van terugkoppeling wel toeliet, hetgeen blijkt uit het feit, dat Marconi's Wireless Tel. Comp. Ltd. en Ch. S. Franklin op 12 Juni 1913 in Engeland een octrooi (no. 13636) hebben aangevraagd en op 11 Juni 1914 hebben verkregen, waarin de bewoordingen, welke geen twijfel laten, de door Philips bedoelde algemeene gedachte van terugkoppeling in een ontvanginrichting, als de uitvinding volgens dat octrooi wordt aangemerkt;

11. dat scheidslieden in verband met hun sub. 8 kenbaar gemaakt standpunt en gelet op het hiervoren sub. 1 vermelde, geen ruimte aanwezig achten voor de opvatting, dat het schema de Raadt onder de bescherming van het octrooi no. 7398 valt;

12. dat bij een volgens scheidslieden te ruime opvatting van het octrooi daaruit slechts geconcludeerd zou kunnen worden, dat beschermd wordt de overdracht op de een of andere wijze van hoogfrequente energie van de plaatketen van een radiolamp naar de roosterketen van dezelfde lamp;

13. dat in het schema de Raadt de aan den rooster van de hoogfrequent-lamp (A 442) toegevoerde hoogfrequente energie uitsluitend van de antenne afkomstig is en niet van de plaat van die lamp;

16. dat bij geen der in het schema de Raadt ter zake in aanmerking komende lampen plaats vindt, hetgeen hiervoren sub. 12 is gesteld en scheidslieden dus bij (te) ruime uitlegging van het octrooi no. 7398 niet kunnen aanvaarden, hetgeen Philips aan het einde van zijn nota van 29 Januari 1931 heeft gesteld.

Ten aanzien van het Octrooi no. 10581:

1. dat het octrooi beschermt een draadlooze ontvanginrichting met twee of meer in cascade geschakelde thermionische toestellen, met het kenmerk, dat de roosterketens worden afgestemd op de frequentie van de te ontvangen trillingen:

2. dat uit de omschrijving blijkt, dat het doel van deze afstemming is, de selectiviteit te verhoogen;

3. dat in het schema de Raadt drie in cascade geschakelde thermionische toestellen aanwezig zijn;

4. dat naar de meening van scheidslieden in het schema de Raadt de roosterketen van de hoogfrequentlamp (A 442) inderdaad is een roosterketen, welke wordt afgestemd op de frequentie van de te ontvangen trillingen, welke meening door de Raadt in zijn verweerschrift niet, klaarblijkelijk echter bij nadere beschouwing (zijn nota van 3 Februari 1931, blz. 2) wel gedeeld wordt; *(dit klinkt als een bewijs uit het ongerijmde en wordt pertinent ontkend. Idz.)*

5. dat zich tusschen rooster en gloeidraad van de detectorlamp (A 425) eveneens een afstembare keten bevindt;

6. dat de beschouwing van het schema de Raadt en het door hem ter zake aangevoerde, scheidslieden weliswaar tot de conclusie leiden, dat de sub. 5 bedoelde slingerkring wordt ingesteld op maximum energie-overdracht van de plaat van de hoogfrequentlamp (A 442) op den rooster van de detectorlamp (A 425) en dat bij deze instelling geen nauwkeurige afstemming op de frequentie van de te ontvangen trillingen plaats vindt, maar dat desalniettemin vergrooting van selectiviteit wordt verkregen al is deze vergrooting niet maximaal en door de Raadt niet op de voorgrond geplaatst;

7. dat in verband daarmee ook de detectorlamp geacht moet worden een roosterketen als bedoeld in het octrooi no. 10581 te bezitten;

8. Dat derhalve het schema de Raadt voldoet aan hetgeen hiervoren sub. 1 is vermeld;

Overwegende op grond van het voorgaande, dat het schema de Raadt in wezen verschilt van hetgeen in het octrooi no. 7398 wordt beschermd, maar inbreuk maakt op het octrooi no. 10581, zoodat de vordering t.a.v. eerstbedoeld octrooi moet worden ontzegd, maar t.a.v. het tweede octrooi moet worden toegekend;

Overwegende ten aanzien van de kosten der arbitrage, dat de Raadt daarin in de eerste plaats een bedrag van f 100 zal hebben te dragen wegens de door hem ingestelde en afgewezen incidenteele vordering tot vrijwaring, terwijl waar elk der partijen overigens voor de helft in het ongelijk is gesteld ten aanzien van de hoofdzaak, elk der partijen in de helft der overige kosten zal moeten worden veroordeeld;

Overwegende dat waar Philips de vordering heeft aangebracht, hij tegenover scheidslieden veroordeeld zal worden tot betaling van het geheele bedrag der arbitragekosten, terwijl de Raadt wordt veroordeeld aan Philips te betalen het bedrag, dat ten zijnen laste komt.

Uitspraak doende als goede mannen naar billijkheid, beslissen dat in het schema de Raadt hiervoren bedoeld geen gebruik wordt gemaakt van het Nederlandsche Octrooi no. 7398, maar dat daarin wel gebruik wordt gemaakt van het Nederlandsche Octrooi no. 10581;

Bepalen, dat elk der partijen een gedeelte der arbitrage-kosten te samen f 1056.20 zal bijdragen en wel eischeressen f 478.10 en verweerder f 578.10.

Veroordelen eischeressen om aan scheidslieden te betalen de geheele kosten der arbitrage ad f 1058.20.

Veroordelen verweerder om aan eischeressen te betalen zijn voormeld aandeel in deze kosten ad f 578.10 voor zooverre deze door eischeressen aan scheidslieden zijn voldaan.

Aldus gewezen te Rotterdam op heden den 16den Maart 1931.

(w.g.) C.H. DE VOS

H.W. SNIJDERS

RIBBIUS

**This document has been freely distributed. The copyright has not been abandoned. Do not modify or excerpt it without my permission, but feel free to distribute it in its entirety.
Jacob A. de Raadt, Avondale Arizona USA 2005-06-13.**